toplumsal özgürlük
1 MAYIS 2025 ÖZEL SAYI

Yaşasın 1 Mayıs

Yoksulluk her geçen gün koyu bir sis gibi hayatlarımızı sarıyor. Bir yanda kârlarına kâr katan bankalar ve holdingler diğer yanda asgari ücret ve en düşük emekli aylığıyla yaşamak zorunda kalan biz milyonlar... Asgari ücret de emekli aylıkları da maaşlarımız da sabit durmuyor. Sefalet düzeyinde olmaları yetmezmiş gibi bir de sürekli değer kaybediyorlar.

Ülke olarak yaşadığımız darbe koşulları, bu yoksulluğu kalıcı hale getirmeye çalışan bu düzenin sorunudur. Milyonlar yoksullaşırken bir avuç zengin servetine servet katıyor. Onlar istiyorlar ki baskı ve sömürü bu düzende kalıcılaşsın. Sesini çıkaran herkes cezaevine gönderilsin. Kimse hakkını aramasın. Evet, bu düpedüz faşizmdir.

Hepimizin gördüğü gibi 19 Mart günü gerçekleşen darbe ile Saray Rejimi ülkeyi faşizme doğru götürecek önemli bir adım attı. Fakat beklemedikleri bir şekilde halkın direnciyle karşılaştılar. Başta üniversiteli gençler olmak üzere halkın büyük bir bölümü ülkenin her yerinde bu darbeye karşı sokağa çıkarak direncini gösterdi.

Saray Rejimi sokakta yükselttiği şiddeti binlerce insanı evlerinden gözaltına alıp yüzlercesini tutuklayarak büyük bir operasyon ile yaygınlaştırmaya çalıştı. Ama bu da halka geri adım attıramadı. Bugün sokaktaki gazlı coplu saldırılar, gözaltılar ve tutuklamalar kimseye geri adım attırmıyor. Korku duvarları yıkıldı.

İnsanca bir yaşam için Saray Rejimi'ne sokakta attırılan geri adımdan daha fazlasına ihtiyacımız var! Hepimiz biliyoruz ve hissediyoruz: Kanımızı bir kene gibi emen bu gerici faşist ittifakın dağıtılmasıyla ancak huzur bulabiliriz.

Şimdi Sırada 1 Mayıs Meydanları Var!

Ekmeğimize nasıl sahip çıkacağımızı metal işçileri yasakları tanımayarak çıktıkları grevlerde herkese göstermişti. Tekstil işçileri, metal işçileri, belediye işçileri, motokuryeler… Darbeden hemen önce yükselen işçi mücadelesinin etkileri taptaze.

Biliyoruz ki işçilerin kararlılığı ile halkın kararlılığının birleşmesi bugün cehennem zebanileri gibi başımıza çöreklenen iktidarın en büyük korkusudur. Bu ittifakın Kürt halkının barış ısrarı ile bütünleşmesi ise faşist ittifakı dağıtacak yegâne güçtür. Bu güç ile halkın demokratik cumhuriyetini kazanacağız dostlar.

Şimdi işçi, emekçi, emekli, Türk, Kürt, Arap, Laz, Ermeni, Alevi, Sünni, çocuk, öğrenci, erkek, kadın, LGBTİ+, kısaca bu topraklarda yaşayan tüm canlıların ekmek, barış ve adalet talebiyle çeteleşen AKP-MHP faşist ittifakı dağıtmak için 1 Mayıs'a yüklenme zamanıdır!

Adalet için,
Ekmek, Barış ve Sosyalizm için
Toplumsal Özgürlük Partisi ile
Yürü Üstüne Faşizmin

Yaşasın 1 Mayıs Yaşasın Devrim ve Sosyalizm

1 MAYIS'A GİDERKEN

2025 yılı emeğin yılı olacak dedik, öyle de oluyor! Geçtiğimiz 3 ay bile bize bunun doğruluğunu göstermeye yetti. Türkiye'de işçi sınıfında ciddi bir hareketlilik ve eylemlilik var. Sendikalaşma mücadeleleri, düşük zam dayatmalarına karşı grevler son derece yaygınlaştı.
Metal işçilerinin yılın hemen başında açtıkları direniş yolunu ülkenin dört bir yanındaki işçiler takip etti! Bunlar birbirinden kopuk olaylar değil. İşçi sınıfının mücadelesi bir bütün olarak yükseliyor. İşçi sınıfı kendisine dayatılan yoksulluğa karşı çıkıyor, insanca bir yaşam mücadelesi veriyor.
İşte şimdi önümüzdeki 1 Mayıs, insanca yaşam mücadelesinden geri adım atmayan tüm işçiler olarak gücümüzü gösterme fırsatımızdır. Haydi! 1 Mayıs'ta meydanlarda gücümüzü göstermek için beraber yürüyelim!

TÜİK HER ZAMANKİ GİBİ VERİLERİ ÇARPITIYOR

TÜİK'e göre ülkede istihdam edilen insan sayısı 32,5 milyon ve bu 32,5 milyonun 17 milyonu ise işçi olarak tanımlanmış. Resmi istihdam oranı yüzde 49,6 olarak ifade edilmiş. Ama bu oran gerçeği ciddi anlamda çarpıtıyor. DİSK'in kullandığı Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam istatistiği ise çok daha farklı bir tablo ortaya koyuyor.
Bu veriler işçi sınıfının genelinde kayıt dışı ve güvencesiz işlerin yaygınlığı açıkça gösteriyor. Bu durum özellikle kadınlarda ise daha da çarpıcı durumda. İstihdam edilebilir 33 milyon kadının sadece 6,5 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istihdam altında.
Kayıtlı ve tam zamanlı istihdama baktığımızda oran resmi yüzde 49,6'dan yüzde 34'e, kadınlarda ise yüzde 19,7'ye kadar düşüyor.
İşsizlik oranına baktığımızda ise, resmi istatistikler işsizliğin yüzde 8 bandına düştüğünü iddia ediyor. Biliyoruz ki bu rakamlara yarı zamanlı çalışanları, mevsimlik işçileri ve çalışmayıp iş bulursa çalışmak isteyenler dâhil edilmiyor. Ancak bunları da hesaba katan geniş tanımlı işsizlik oranına bakıldığında gerçek rakamlara ulaşıyoruz. Ülkede toplamda tam 11,5 milyon insan işsiz!

	Resmi İstihdam	Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam
Toplam	32,5 milyon	22,4 milyon
Oran	%49,6	%34

	Resmi İşsizlik Oranı	Geniş Tanımlı İşsizlik Oranı
Toplam	%8,5	%28
Kadın	%11,5	%37

Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam nüfusun kayıt altına alınmış, güvenceli ve tam zamanlı bir işte çalışan kesimini ölçmekte kullanılır.

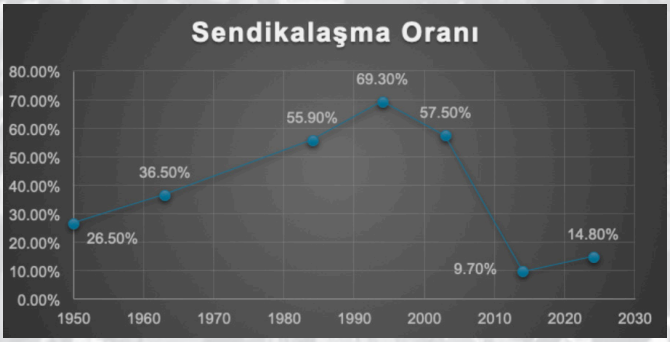

SENDİKAL ÖRGÜTLENMEYİ BİTİRDİLER!

Emekçilere karşı yürütülen saldırıların en önemli koşulu işçi sınıfı örgütlülüğün kırılması idi. En yaygın işçi örgütlenme biçimi olan sendikalaşma oranları ise işçi sınıfı örgütlülüğündeki gerilemeyi açıkça gösteriyor.

2014 yılında tarihi minimum olan yüzde 10 bandına düşen sendikalaşma oranı tekrardan artmaya başlasa da bu oran görüldüğü üzere hâlâ çok düşük bir seviyede. 17 milyon işçinin sadece 2,5 milyonu bir sendikaya üye. Kalan 14,5 milyonunun ise mensubu olduğu herhangi bir sendikal örgütlenme yok. Özellikle Toplu İş Sözleşmesi (TİS) kapsamına girebilen işçilerin oranı asgari ücretin yaygınlığı açısından çok kritik. İşçinin işveren karşısında en büyük gücü olarak örgütlülük ve birliktelik, sözleşmelerin yapılması sürecinde de çok kritik. TİS kapsamına girildiği takdirde, işçiler işveren karşı bir arada durabiliyor ve üretimden gelen güçlerini örgütlü bir şekilde koz olarak kullanabiliyor.

Ancak Türkiye'de TİS işçi sınıfının yalnızca yüzde 7,4'ünü kapsıyor ve bu oran tüm Avrupa'daki en düşük iki orandan bir tanesi.

İŞÇİ SINIFI

ASGARİ ÜCRET GENEL ÜCRETE DÖNÜŞTÜ

İşsizliğin artması ve kayıt dışı çalışmanın yaygınlaşması ile beraber asgari ücrette de ciddi bir gerileme oldu. Asgari ücretin artık işçilerinin genelinin ücretine dönüştü.
Tablo bize açıkça gösteriyor: Asgari ücret artık emekçilerin normal ücreti haline gelmiştir! İşçi sınıfının yarısından fazlası asgari ücrete çok yakın ücretlere mahkûm edilirken, her 5 işçiden ancak 1'i asgari ücretin iki katı veya daha fazlası ücret kazanabiliyor. Üstelik asgari ücretin iki katı bile yoksulluk sınırı olan 75.000 liranın zaten altında!
Diğer yandan yıldan yıla ortalama ücretin nasıl gerilediğine de bakalım. Örneğin 2012'de ortalama ücret asgari ücretin 2,25 katı idi. 2022'de ise ortalama ücret asgari ücretin yalnızca 1,5 katına düştü. Ortalamaya dönen asgari ücret bile enflasyon karşısında sürekli erimeye devam ediyor. Emeğe karşı yürütülen bu saldırının en açık göstergesi ise emek ve sermayenin milli gelirden aldığı paydaki değişimde kendini gösteriyor. 2016 yılında emeğin payı yüzde 36 ve sermayenin payı yüzde 47 idi. Şu anda ise emeğin payı yüzde 25'e gerilerken, sermayenin payı yüzde 55 bandına çıktı!

	2022	2023
Asgari Ücret Altında	%24	%34
Asgari Ücretin Biraz Üstü veya Altında	%39	%52,5
Asgari Ücretin İki Katından Fazla	%40	%17

2024 yılında içerisinde toplam yıllık asgari ücretin 54.172 lirasına enflasyon yoluyla el konuldu. Bu yıllık toplamın 4'te 1'inden daha fazla ediyor. Yani 2024 yılında 17.002 TL olan asgari ücretin 5000 TL kadarı aslında işçinin cebine bile giremedi.

Bu da demek oluyor ki, Türkiye'nin her yıl ürettiği değerin sadece çeyreğini tüm işçiler paylaşırken, yarıdan daha fazlası 3-5 sermayedarın ceplerine kalıyor!

DİRENİŞLERİN PEŞİNDEN

Emekçilere yönelik tüm bu saldırılara karşın karamsar olmamıza gerek yok. İşçi ve emekçiler 2024 yılının sonlarında saldırılara karşı direnişi yükseltmişlerdi. 2025 yılında ise mücadele büyüyerek, ısrarla ve azimle devam ediyor. 2025'te birçok farklı sektörde, birçok farklı şehirde ve işyerinde, grev ve direnişler gerçekleşti. Gerçekleşmeye de devam ediyor.
İşçi sınıfının en örgütlü grubu olan metal sektöründe Toplu İş Sözleşmeleri sürecinde başlayan grevler dalgası, tüm yasaklamalara ve baskılara rağmen dalga dalga yayıldı. Bu direnişlerin neredeyse tamamında işçiler kazanımlar elde ettiler.
Tüm direniş ve grevler içerisinde göze çarpan iki ana tema, Toplu İş Sözleşmeleri ve sendikalaşma mücadelesidir. TİS kapsamına giren işletmelerin birçoğunda, işçiler örgütlülükten gelen güçlerini patronlara karşı kullandılar ve düşük zam dayatmalarına karşı greve çıktılar. Bu grevlerin önemli bir bölümü ise işçilerin kazanımları ile sonuçlandı. Tek başına bu durum bile işçi sınıfının örgütlendiği durumda sahip olduğu gücü açık etmektedir.
Bir diğer ana tema ise sendikalaşma mücadelesi. Emeğin mücadele gücünü arttırmak adına örgütlenme mücadelesine hız verdiğini gözlemlemek mümkün. Birçok fabrika ve işyerinde işçilerin sendikalaşma veya işbirlikçi sendikalar yerine mücadeleci sendikalar içerisinde örgütlenme çabası içerisinde olduğu görüyoruz. Bu süreçlerde işçilerin en temel vurgusu ise hep "Örgütlü mücadele", örgütlü bir mücadele edilmediği sürece kazanım elde etmenin imkânsızlığına karşın, örgütlü mücadelenin kazandırdığı gücün açığa çıktı bir sürecin içerisindeyiz.

İşçi gençlik el ele, 1 Mayıs'a

Birkaç hafta öncesine kadar Z kuşağı her taraftan farklı şekillerde eleştirilirken bir anda buzu kıran bir öğrenci-gençlik hareketi ile karşı karşıya kaldık. Bu kitle hakkındaki çoğu yorumdaki ortak yanlış, bu gençliğin apolitik olduğuna dairdi.

Yeni nesil her şeyden biraz birazdı ama apolitik değildi, yalnızca örgütsüzdü. AKP'ye ve onun yarattığı topluma karşı oldukça öfkeliydi. Kendi içinde farklı şekillerde açığa çıkarttığı bir isyanı vardı, kendine güç ve güven odağı olarak alabileceği bir örgütten mahrumdu belki de.

Şimdi gençlik harekete geçmişken önümüzdeki en önemli sorumluluk örgütlenmek. Bölüm, fakülte ve üniversite ölçeklerinde örgütlenen boykotlar buna ivme kazandırdı. Boykotların süresi için önümüzdeki hedef tutuklu arkadaşlarımızın serbest bırakılması. Ancak istediğimiz özgür gelecek için bununla sınırlı kalmamalı, hareket içinde öğrenerek mücadelenin taleplerini artırmalıyız. Elimizden alınan haklarımızı, özgürlüklerimizi, kampüslerimizi ve geleceğimizi geri kazanmalıyız.

> ***Geleceğin işçileri olduğumuzun, önümüzdeki karanlık geleceğin mimarı olan iktidarın gönderilmesi için işçi sınıfı ile kader ortaklığına sahip olduğumuzun farkında olmalıyız.***

Kurtuluş yok tek başına

Ancak geleceğimizi geri kazanma mücadelesinin kampüsler ile sınırlı olduğu yanılgısına düşmemeliyiz, gençlik olarak kendimize özel kurtuluş yolları aramamalıyız. Geleceğin işçileri olduğumuzun, önümüzdeki karanlık geleceğin mimarı olan iktidarın gönderilmesi için işçi sınıfı ile kader ortaklığına sahip olduğumuzun farkında olmalıyız. Bu yüzden boykotlara başladığımız ilk andan beri yükselttiğimiz işçi-öğrenci el ele genel greve çağrısı çok önemli.

Bu çağrının gerçekleşmesi ise iktidarın vurulacak öldürücü darbe olurdu.

Bu darbeyi iktidara ancak işçi gençlik beraber vurabiliriz.

Ya hep beraber ya hiçbirimiz

Gençliğin işçilere yaptığı boykot çağrısı birçok devrimci ve bağımsız sendikanın iş bırakma çağrısı yapmasına yol açtı. Ancak yeterli değil. Öğrenciler Beyazıt'ta aştığı polis barikatı herkese değişimin mümkün olduğunu gösterdi. Şimdi bu inancı işçi sınıfına da taşıma, işçi ve gençliğin ortak mücadelesini örme vakti. Beyazıt'ta başlayan dalgayı güçlü bir 1 Mayıs çağrısı ile birleştirmeliyiz.

Eylemlerde attığımız sloganı unutmayalım: "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!"

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00